

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE

Rozvojový projekt na rok 2010

Formulář pro závěrečnou zprávu

Program:	7. Program na podporu odstraňování slabých stránek a/nebo podporu silných stránek vysoké školy
Podprogram:	c) podprogram na podporu odstraňování slabých a/nebo podporu silných stránek vysoké školy založené na analýze specifických priorit vysoké školy, předchozího vývoje a současného stavu, které nelze financovat z operačních programů.

Název projektu: » Vytvoření metodiky systému pro sledování efektivnosti vzdělávacího procesu s cílem podpory studijní úspěšnosti studentů VŠE «

Období řešení projektu:	Od: 1. 1. 2010	Do: 31. 12. 2010	
Dotace (v tis. Kč)	Celkem:	V tom běžné finanční prostředky:	V tom kapitálové finanční prostředky:
Požadavek	2276	2276	0
Čerpáno	2276	2276	0

ZÁKLADNÍ INFORMACE

	Hlavní řešitel	Kontaktní osoba
Jméno:	Prof. Ing. Petr Doucek, CSc.	Prof. Ing. Petr Doucek, CSc. Prof. Ing. Pavel Pudil, DrSc.
Podpis:		
Fakulta/Součást	Fakulta informatiky a statistiky	Fakulta informatiky a statistiky Fakulta managementu v Jindřichově Hradci
Adresa/Web:	fis.vse.cz, www.fm.vse.cz	fis.vse.cz, www.fm.vse.cz
Telefon:	224 095 409, 602 963 929	224 095 409, 602 963 929, 384 417 235
E-mail:	doucek@vse.cz	doucek@vse.cz, pudil@fm.vse.cz

Jméno rektora:	prof. Ing. Richard Hindls, CSc., dr. h. c.
Podpis:	
Datum:	
Razítko školy:	

ZPRÁVA O PRŮBĚHU ŘEŠENÍ PROJEKTU

Cíle projektu	Uveďte předem stanovené cíle a u každého z nich uveďte, do jaké míry byl splněn, případně důvod, proč splněn nebyl.
	Celkový projekt byl rozdělen do 4 pracovních oblastí (work package - WP). Cíle projektu, resp. jejich dosažení jsou presentovány podle těchto pracovních oblastí. WP 1 Identifikace slabých a silných stránek vzdělávací a vědecké činnosti na VŠE – Tento cíl byl naplněn, protože se rozvojový projekt věnoval jak otázkám vzdělávací činnosti, tak i otázkám činnosti vědecké. Ve vzdělávací činnosti se projekt zaměřil hned na několik otázek. První z nich je kvantitativní hodnocení úspěšnosti jednotlivých povinných studijních předmětů v oboru Finance, který je realizován na Fakultě financí a účetnictví. Tento obor byl vybrán na základě skutečnosti, že se jedná o obor významný (co do počtu studentů), atraktivní (co do počtu uchazečů) a zároveň o obor náročný (podle studijních výsledků a doby trvání úspěšného studia). Následně byla sledována úspěšnost pomocí statistických analýz úspěšnosti studentů v jednotlivých předmětech, a to včetně zahrnutí faktoru úspěšnosti v jednotlivých termínech (řádný, opravný) nebo faktoru omluvení předmětu. Výsledky této analýzy by měly napomoci hodnocení kvality jednotlivých předmětů a zároveň může být tato metodika použita i pro hodnocení dalších oborů na VŠE v Praze. Druhou oblastí, kterou se rozvojový projekt zabýval, byla mezinárodní spolupráce a úspěšnost studentů Fakulty financí a účetnictví VŠE v Praze v porovnání s ostatními studenty. V této oblasti byla prozkoumána podrobná statistika úspěšnosti studentů Fakulty financí a účetnictví a bylo zjištěno, že je vhodné rozšířit nabídku zahraničních pobytů o tzv. programy joint degrees, které lépe vyhovují studentům Fakulty financí a účetnictví. Skutečností totiž je, že studenti Fakulty financí a účetnictví nejeví příliš velký zájem o studium v zahraničí, ačkoliv jejich studijní výsledky jsou srovnatelné s ostatními fakultami VŠE v Praze. Tato problematika bude nicméně řešena i v roce 2011, protože vyžaduje kooperaci s vedením fakulty. Třetí významnou a sěžejní oblastí je studentská anketa (pocitová i předmětová). Této problematice byla věnována nejvyšší pozornost. Z vědecké činnosti se rozvojový projekt zabýval otázkou úspěšnosti doktorského studia, a to napříč celou VŠE v Praze. Splněno Výběr a hodnocení nástrojů pro interní hodnocení kvality vzdělávací a vědecké činnosti na VŠE s ohledem na jednotlivé účastníky hodnocení - V souladu s cílem jedna byla podrobně analyzována studentská anketa (pocitová i předmětová). V první etapě byla hodnocena response ze strany studentů, tj. jak významná daná anketa je. V této oblasti dosáhla lepšího postavení anketa pocitová. Naopak velmi nízkou až statisticky nevýznamnou vypovídací schopnost má anketa předmětová. Rozvojový projekt mj. zkoumal (i se zapojením studentů), proč je response studentů u předmětové ankety tak nízká. Dále byla provedena rešerše předmětových anket na jiných vysokých školách, aby bylo možné učinit srovnání. V souladu s rozvojovým projektem pak byla připravena nová verze pocitové ankety a rovněž ankety předmětové – obě budou implementovány v roce 2011, protože v současnosti ještě procházejí oponentním řízením ze strany vedení školy. Splněno Příprava pilotního projektu ověření nástrojů pro interní hodnocení kvality vzdělávací a vědecké činnosti na VŠE – Součástí tohoto cíle byla jednak příprava metodiky hodnocení úspěšnosti doktorského studia na VŠE v Praze a jednak sestavení metodiky na hodnocení úspěšnosti v rámci bakalářského studijního oboru Finance. Obě metodiky lze samozřejmě využívat i mimo VŠE v Praze. Metodika pro doktorské studijní programy byla publikována na semináři Hodnocení kvality vysokých škol, který se uskutečnil v únoru 2010 v Brně. Metodika pro hodnocení bakalářských studijních oborů bude rovněž publikována, ale až v roce 2011. Dalším nástrojem je studentská anketa, která byla rovněž modifikována. Splněno. Vyhodnocení pilotního projektu a zpětná vazba vůči použitým nástrojům interního hodnocení kvality – Tento cíl byl plněn průběžně tak, jak byly řešeny jednotlivé cíle projektu. Pilotní projekt bude nicméně procházet hodnotícím procesem i v roce 2011, protože v tomto roce bude aplikována většina doporučení. Do rozvojového projektu byli rovněž zapojeni studenti jako hlavní aktéři projektu. Splněno. Závěr za WP 1 – cíle WP byly splněny. WP2 Řešitelský tým dokázal splnit všechny cíle stanovené na počátku projektu, což se ukázalo také v tom, že splnil nejen všechny kontrolovatelné výstupy, ale vytvořil již pilotní verzi ankety, která čeká na spuštění od ledna 2011. Práce na projektu ukázala, že v některých oblastech je stále systém ECTS chápán odlišně ze strany pedagogů a ze strany studentů. Mnozí pedagogové stále nemají jasno v tom, jak definovat náročnost pro studenty a náročnost vlastní. Také se ukázalo, že podmínky uvedené v sylabech předmětů neodpovídají náročnosti a realitě v daném kurzu, což bylo způsobeno především rychlým přechodem ze starého kreditového systému na ECTS-systém. Právě u předmětů, jež byly změněny na počátku, se ukazuje tento rozdíl nejvíce. Zároveň se tento problém ukázal nejen u jednotlivých předmětů, ale i celých vedlejších či hlavních specializací. Právě toto pokládáme za jeden z hlavních bodů pro diskusi mezi fakultami a pro budoucí možnosti pokračování tohoto projektu. Za další bod považujeme také současnou podobu systému ISIS, který je v mnoha ohledech stále nevyužitý, či není upraven na podmínky VŠE. Přestože v mnoha ohledech došlo k velkému zlepšení, stále chybí

	některé věci, jež by práci s tímto systémem ještě více ulehčily. Proto i přes spuštění pilotní verze ankety považujeme za důležité zmínit, že další možnosti pro budoucí výzkum by mělo být její rychlé zapojení a diseminace získaných výsledků. Ale zároveň s tím se otevírá otázka motivace studentů, aby tuto anketu vyplňovali. Poslední bod se týká samotné podstaty profese pedagoga na VŠE, neboť jeden ze závěrů našeho projektu zní, že jak na straně studentů, tak na straně pedagogů jsou velké rozdíly v přípravě, koncepci a práci se studenty. Bohužel tento rozdíl se nejvíce šíří „neoficiálními“ cestami, což by se také mělo urychleně změnit. Proto považujeme za úspěch, že se nám problematiku ECTS a náročnosti studia podařilo dostat také do Dlouhodobého záměru VŠE (2011-2015) a do Dlouhodobého záměru NF VŠE (2011-2015). Závěr za WP 2 – cíle WP byly splněny. WP 3 Řešitelský tým, složený z pedagogů Národohospodářské fakulty VŠE, se věnoval problematice informační podpory zapojení doktorandů do vědecké a pedagogické činnosti na NF VŠE, potažmo na celé VŠE. V rámci NF to byl poprvé širší tým, který se zabýval otázkou doktorského studia a možnostmi spolupráce mezi studenty a pedagogy na NF. Že se stále jedná o aktuální téma, dokazuje DZ VŠE, kde je doktorské studium jednou z priorit. Během řešení projektu se velmi zřetelně ukázaly dvě roviny problému. Na jedné straně stála samotná otázka postavení doktorského studia v rámci studijních programů na VŠE a jeho ukotvení v rámci jednotlivých fakult a na straně druhé stáli samotní studenti a jejich očekávání od doktorského studia a možnosti využití informačního systému (ISIS) pro ulehčení jejich studia. V rámci úvodní analýzy základních problémů doktorského studia jsme stanovili tyto základní problémy: 1) Nejasné vymezení doktorského studia v rámci Studijního a zkušebního řádu VŠE v Praze pro studium v doktorských studijních programech; 2) Nedostatečná koncepční příprava ze strany fakult a jednotlivých kateder pro studenty v doktorských studijních programech; 3) Nejasné vymezené kompetence garantů, vedoucích a celého systému vzdělávání doktorandů; 4) Nedostatečná informační podpora pro doktorské studium; 5) Nedostatečná zpětná vazba ze strany doktorandů. Závěr za WP 3 – cíle WP byly splněny. WP 4 V rámci řešení problémů, spojených s úkoly výzkumu příčin relativně vysoké neúspěšnosti studentů FIS a příčin studijních neúspěchů studentů FM v Jindřichově Hradci, probíhal výzkum i v roce 2010. Prvním cílem, který byl v roce 2010 při řešení projektu splněn, bylo vyhodnocení pilotního projektu, který byl proveden v roce 2009, a jeho první výsledky za studenty prvních ročníků byly zpracovány do přehledu výsledků (Tyto výsledky byly poskytnuty vedení FIS a zejména proděkanovi pro pedagogiku a garantovi oboru Informatika). Na základě takto zjištěných výsledků a na základě zkušeností se získáváním dat jsme upravili nastavení analytických modelů v nástrojích Business Intelligence. Model byl rozšířen o nově identifikované dimenze. V návaznosti na sběr dat z minulých let byly na obou fakultách opakovaně provedeny analýzy důvodů ukončení studia u studentů, kteří nastoupili studium v roce 2009. V rámci této analýzy byly identifikovány příčiny ukončení studia zejména ve vazbě na regiony, z nichž studenti přicházejí ke studiu, a na typu střední školy. Na základě zjištěných dat i na základě vyhodnocení pilotního projektu byla na FM v Jindřichově Hradci vypracována studie použitelnosti vícerozměrných metod výběru příznaků ve statistickém rozpoznávání obrazů pro nalezení nejvýznamnějších faktorů studijní úspěšnosti a neúspěšnosti. Tato studie obsahuje shrnutí zkušeností a poznatky, k nimž řešitelský tým FM v Jindřichově Hradci dospěl, završil pro rok 2010 proces zkoumání zákonitostí příčin studijních neúspěchů svých studentů. Závěr za WP 4 – cíle WP byly splněny. Zároveň s tím je možné konstatovat, že všechny cíle projektu byly splněny.
Plnění kontrolovatelných výstupů	Uveďte stanovené kontrolovatelné výstupy projektu a do jaké míry byly splněny, případně důvod, proč splněny nebyly.
	Za WP 1 Zpracování SWOT analýzy v oblasti hodnocení kvality na VŠE – SWOT analýza byla zpracována pro potřeby rozvojového projektu, aby bylo možné rozřazovat jednotlivé etapy řešení projektu. Jednotlivé slabé stránky a příležitosti jsou pak podrobně popsány v cílech projektu a jejich naplnění. Návrh příručky pro hodnocení kvality vzdělávací a vědecké činnosti včetně anketové části – Příručka bude finálním produktem celého rozvojového projektu a její příprava je stále v procesu, protože se prodloužila celá etapa oponentury projektu. Tato příručka pak bude uveřejněna na stránkách VŠE. Příprava a uskutečnění pilotního projektu – Pilotní projekt byl uskutečněn na Fakultě financí a účetnictví, jeho dopady budou nicméně známy až v roce 2011. Kvantitativní vyhodnocení pilotního projektu – dílčí závěrečná zpráva – Součástí pilotního projektu byla i kvantitativní oblast řešení. Dílčí výsledky byly publikovány (seminář Hodnocení kvality vysokých škol) a finální výsledky budou publikovány s realizací dalších doporučení. Metodika hodnocení kvality bakalářských studijních oborů bude publikována po oponentním řízení.

	Za WP 2 Shromáždění podkladových materiálů – především analýza průzkumu mezi učiteli NF o výhodách a deficitech ISIS, výstupy z ISIS – podklad pro analýzu podkladových materiálů. Výstup splněn. Analýza podkladových materiálů s hodnotícími a kvalifikačními standardy – vytvořena rozsáhlá tabulka všech předmětů vyučovaných na NF, jejich hodinová dotace, počet kreditů, způsoby ukončení, náročnosti atd. K tomu také analytická zpráva – vše bylo již předáno k dispozici všem akademickým pracovníkům NF VŠE. Výstup splněn. Vytvoření hodnotících a kvalifikačních standardů – vytvořena tabulka hodnotících a kvalifikačních standardů, již k dispozici v ISIS, pomůcka při akreditaci nových předmětů. Výstup splněn. Reakreditace studijních programů – byl vytvořen manuál pro vedoucí kateder, na některých z nich (KHD, KEKE, KIE), již proběhla akreditace nových a inovace stávajících předmětů podle tohoto manuálu Algoritmus vyhodnocení náročnosti. Výstup splněn. Pilotní spuštění ankety – získání zpětné vazby ze strany studentů. Bude spuštěna od ledna 2011, aby se anketa mohla týkat také studentů ZS 2010/11 a zohlednit při vyhodnocování odpovědí a výsledky jednotlivých respondentů v daných předmětech. Za WP 3 Na základě analýzy podkladů a návrhů řešitelského týmu vzešel společný návrh F1 a F5 na změny Studijního a zkušebního řádu VŠE v Praze pro studium v doktorských studijních programech – projednání na kolegiu děkana F5, kolegiu prorektorky pro vědu a doktorské studium, kolegiu rektora a na jednání Akademického senátu VŠE – konečný návrh bude předložen na únorovém jednání AS VŠE Řešitelský tým participoval na podkladových materiálech pro přípravu Dlouhodobého záměru VŠE (2011-2015) a na Dlouhodobém záměru NF VŠE (2011-2015), kde jasně vytyčil možnosti dalšího vývoje doktorského studia na NF VŠE Na kolegiu děkana NF byla opakovaně projednávána problematika postavení a kompetencí garantů a vedoucích disertačních prací a řešitelský tým připravil analýzu a návrh koncepčního řešení v této otázce. Také byla provedena analýza ISIS a přes jednotlivé guaranty, vedoucí kateder a fakultního SIFA byly provedeny klíčové změny a tým vytvořil materiál, který je k dispozici vedoucím kateder, kde jsou obsaženy možnosti dalšího postupu a používání informačního systému (ISIS) Již v úvodu projektu byla provedena rozsáhlá dotazníková anketa mezi studenty doktorského studijního programu, na jejímž základě byly vytvořeny hlavní okruhy problémů a stanoveny základní hypotézy pro jejich řešení. Za WP 4 Vyhodnocení pilotního projektu – na základě práce z minulých let jsme na FM a FIS provedli vyhodnocení zjištěných dat a vycházejíce z nich jsme upravili a rozšířili metodiku sledování propustnosti studijního systému obou fakult. Tyto změny byly následně zahrnuty do úpravy modelu Business Intelligence, což byl další z konkrétních měřitelných výstupů. Sběr dat a podkladů na FIS a FM v roce 2010 – v roce 2010 proběhl, v souladu s výzkumnými záměry na projektu. Na FIS byla aplikována metoda Vídeňských testů pro zjišťování znalostí a dovedností studentů nastoupivšího prvního ročníků studentů. Tato data byla vyhodnocena a jsou připravena pro porovnání s dosaženými studijními výsledky v zimním a letním semestru 2010/2011. Návrh změny modelů BI – na základě vyhodnocení pilotního projektu byl tento model upraven. Studie použitelnosti vícerozměrných metod výběru příznaků ve statistickém rozpoznávání obrazů pro nalezení nejvýznamnějších faktorů studijní úspěšnosti a neúspěšnosti – studie byla zpracována na základě vyhodnocení výsledků. Ve studii o příčinách studijních neúspěchů na základě současných poznatků psychologie byly vytipovány dvě skupiny těchto příčin. Příčiny na straně studenta – faktory dispoziční (nedostatek schopností, nevhodná motivace, osobnostní charakteristiky – lze dále analyzovat...), nevhodné vzorce chování (špatné studijní návyky), nedostatečná vstupní poznatková báze. Příčiny vnější - faktory prostředí (obecné adaptační problémy, rodinné problémy, problémy začlenění do sociálního prostředí), ekonomická situace studenta, nepřiměřené studijní nároky, nevyhovující způsob výuky. Jedním z výsledků výzkumu v tomto WP je pak, že teoretická východiska i praktické zkušenosti z jiných oblastí (např. zmíněná analýza klíčových faktorů hospodářské úspěšnosti podniků) dovolují se značnou mírou pravděpodobnosti vyslovit závěr, že zvolený přístup založený na metodice statistického rozpoznávání obrazů je vhodným nástrojem i pro hledání klíčových faktorů úspěšnosti studentů.													
Změny v řešení	Pokud došlo v průběhu řešení ke změnám, uveďte je, vysvětlete příčinu, v případě, že jste žádali o jejich povolení MŠMT, uveďte č.j.vyřízení této žádosti.													
	<table><tr><th>č.</th><th>Jednotlivé změny (přidejte řádky podle potřeby)</th><th>Zdůvodnění (případně č. j. vyřízení žádosti na MŠMT)</th></tr><tr><td>1</td><td>WP 1 - vyhodnocení pilotního projektu hodnocení kvality včetně jejich zveřejnění</td><td>Tato fáze se opozdila z důvodu složitějšího procesu vyjednávání závěrů pilotního projektu. Tento projekt byl sice určen pouze pro Fakultu financí a účetnictví, nicméně řadu jeho závěrů je možné aplikovat i na ostatních fakultách.</td></tr><tr><td>2</td><td></td><td></td></tr><tr><td>3</td><td></td><td></td></tr></table>	č.	Jednotlivé změny (přidejte řádky podle potřeby)	Zdůvodnění (případně č. j. vyřízení žádosti na MŠMT)	1	WP 1 - vyhodnocení pilotního projektu hodnocení kvality včetně jejich zveřejnění	Tato fáze se opozdila z důvodu složitějšího procesu vyjednávání závěrů pilotního projektu. Tento projekt byl sice určen pouze pro Fakultu financí a účetnictví, nicméně řadu jeho závěrů je možné aplikovat i na ostatních fakultách.	2			3			
č.	Jednotlivé změny (přidejte řádky podle potřeby)	Zdůvodnění (případně č. j. vyřízení žádosti na MŠMT)												
1	WP 1 - vyhodnocení pilotního projektu hodnocení kvality včetně jejich zveřejnění	Tato fáze se opozdila z důvodu složitějšího procesu vyjednávání závěrů pilotního projektu. Tento projekt byl sice určen pouze pro Fakultu financí a účetnictví, nicméně řadu jeho závěrů je možné aplikovat i na ostatních fakultách.												
2														
3														

	4		
	5		
Přehled o pokračujícím projektu	Pokud se jedná o pokračující projekt, uveďte, od kdy se realizuje a kolik finančních prostředků již bylo vyčerpáno. V případě, že je plánováno pokračování projektu v dalších letech, uveďte výhled do budoucna.		
	Rok realizace	Čerpání fin. prostředků (souhrnný údaj)	Poznámka (případně výhled do budoucna)

Poznámka: V případě, že potřebujete sdělit další doplňující informace, uveďte je v příloze.